

Vak: INLEIDING STATISTIEK

Naam: _____

Datum: 31-1-2017

Studierichting: _____

Docent: _____

Collegekaartnummer: _____

1a $\theta \mapsto \prod_{i=1}^n f_{Y_i|\theta}(y_i) = \prod_{i=1}^n \frac{1}{x_i} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}(y_i - \theta x_i)^2/x_i^2} = \frac{1}{\prod x_i} \left(\frac{1}{\sqrt{2\pi}}\right)^n e^{-\frac{1}{2} \sum_{i=1}^n \frac{(y_i - \theta x_i)^2}{x_i^2}}$

1b maximaliseren van de likelihood is equivalent aan minimaliseren van $\theta \mapsto \sum_{i=1}^n \frac{(y_i - \theta x_i)^2}{x_i^2}$. De afgeleide van deze functie is $\theta \mapsto \sum_{i=1}^n \frac{2(y_i - \theta x_i)(-x_i)}{x_i^3}$.

Afstellen geeft $\sum_{i=1}^n \frac{y_i}{x_i} = \theta \sum_{i=1}^n \frac{x_i^2}{x_i^3} = \theta n$, ofwel $\theta = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \frac{y_i}{x_i}$.

Dit is een minimum want de kwadratsom is een dalparabool.

1c $E_{\theta} \hat{\theta} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n E_{\theta} y_i / x_i = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i \theta / x_i = \theta$. Dus $\hat{\theta}$ is zuiver voor θ .

1d $\hat{\theta} - \theta$ is normaal verdeeld met $E_{\theta}(\hat{\theta} - \theta) = 0$ en $\text{var}_{\theta} \hat{\theta} = \frac{1}{n^2} \sum_{i=1}^n \text{var}_{\theta} y_i / x_i^2 = \frac{1}{n}$.

Dus $P_{\theta}(-1.96 \leq \sqrt{n}(\hat{\theta} - \theta) \leq 1.96) = 0.95$. Dit geeft betrouwbaarheidsinterval $[\hat{\theta} - \frac{1.96}{\sqrt{n}}, \hat{\theta} + \frac{1.96}{\sqrt{n}}]$.

2a $P_{\theta}(X_{(1)} > y) = P_{\theta}(X_1 > y, \dots, X_n > y) = \left(\int_y^{\infty} e^{-(x-\theta)} dx \right)^n = e^{-ny}$, $y > \theta$.
De dichtheid is $\frac{d}{dy} e^{-ny} = -n e^{-ny}$, voor $y > \theta$.

2b $E_{\theta}(X_{(1)} + c) = E_{\theta}(X_{(1)}) + c + \theta = \frac{1}{n} + c + \theta$

$\text{var}_{\theta}(X_{(1)} + c) = \text{var}_{\theta}(X_{(1)}) = \frac{1}{n^2}$.

Dus MSE is $\frac{1}{n^2} + \left(\frac{1}{n} + c + \theta - \theta\right)^2 = \frac{1}{n^2} + \left(\frac{1}{n} + c\right)^2$. Voor $c = -\frac{1}{n}$

is deze minimaal.

2c $\frac{\int_0^{\infty} \prod_{i=1}^n e^{-(x_i-\theta)} 1_{x_i > \theta} e^{-\theta} d\theta}{\int_0^{\infty} \prod_{i=1}^n e^{-(x_i-\theta)} 1_{x_i > \theta} e^{-\theta} d\theta} = \frac{\int_0^{x_{(1)}} \theta e^{n\theta} e^{-\theta} d\theta}{\int_0^{x_{(1)}} e^{n\theta} e^{-\theta} d\theta} =$

$= \frac{x_{(1)} e^{(n-1)x_{(1)}} - \frac{1}{(n-1)^2} (e^{(n-1)x_{(1)}} - 1)}{\frac{1}{n-1} (e^{(n-1)x_{(1)}} - 1)} = \frac{x_{(1)} - \frac{1}{n-1} (1 - e^{-(n-1)x_{(1)}})}{1 - e^{-(n-1)x_{(1)}}}$.

(mits $x_{(1)} > \theta$, wat we kunnen aannemen, want $x_{(1)} > \theta$ b.z.)

3a $\prod_{i=1}^n f_{\theta}(x_i) = c(\theta)^n \left(\prod_{i=1}^n \frac{x_i}{1-x_i} \right)^{\theta} \prod_{i=1}^n x_i \prod_{i=1}^n (1-x_i) \mathbb{1}_{0 < x_i < 1}$

3b Vanwege de definitie (factorisatie) is $\prod_{i=1}^n \frac{x_i}{1-x_i}$ voldoende.
 We kunnen de simultane dichtheid in de vorm

$$c(\theta)^n e^{\theta \log \left(\prod_{i=1}^n \frac{x_i}{1-x_i} \right)}$$

schrijven, een exponentiële familie met $\eta(\theta) = \theta$ en voldoende grootheid $\log \prod_{i=1}^n \frac{x_i}{1-x_i}$. Deze is volledig want $\exists \theta_1, \theta_2: \mathbb{P}(\theta_1, \theta_2) = (0, 1)$ bevat een inwendig punt.

3c Los op $\bar{X} = \frac{\theta}{2}$, want $E_{\theta} X_i = \frac{\theta}{2}$, dus $\hat{\theta} = 2\bar{X}$

3d De momentenschatter is geen functie van de voldoende grootheid. Volgens de Stelling van Rao-Blackwell is er dan een ^{zuivere} schatter wel gebaseerd op de voldoende grootheid met een kleinere variantie. Dus $2\bar{X}$ is niet UMVZ.

4a $\frac{\prod_{i=1}^n f_{\theta_1}(x_i)}{f_{\theta_0}(x_i)} = \left(\frac{\theta_1 / (1-\theta_1)}{\theta_0 / (1-\theta_0)} \right)^{\sum_{i=1}^n x_i} \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right)^{-n} \left(\frac{1-\theta_1}{1-\theta_0} \right)^{2n} \left(\frac{2-\theta_0}{2-\theta_1} \right)^n$

Voor $\theta_1 > \theta_0 = \frac{1}{2}$ is $\frac{\theta_1 / (1-\theta_1)}{\theta_0 / (1-\theta_0)} = \frac{\theta_1 / (1-\theta_1)}{\theta_0 / (1-\theta_0)} > 1$ en is dit quotiënt

een stijgende functie van $\sum_{i=1}^n x_i$. Volgens het Lemma van Neyman-Pearson is de meest onderscheidende toets ^{tegen $H_0: \theta = \theta_0$ tegen $H_1: \theta > \theta_0$}

$$\varphi(x) = \mathbb{1}_{\sum x_i > d} + \gamma \mathbb{1}_{\sum x_i = d}, \text{ voor } d \text{ en } \gamma \text{ bepaald door } P_{\theta_0}(\sum x_i > d) + \gamma P_{\theta_0}(\sum x_i = d) = 0.05.$$

4b Uit na volgt dat de gegeven toets UMP is voor $H_0: \theta = \theta_0$ tegen $H_1: \theta > \theta_0$, aangezien de toets niet afhangt van θ_1 . De toets is ook UMP voor $H_0: \theta \leq \theta_0$ tegen $H_1: \theta > \theta_0$ omdat de gegeven dichtheid een een-dimensionale exponentiële familie vormt.

4c $E_{\theta_0} X_i = \frac{2}{2-2} = \frac{4}{3}$, $\text{var}_{\theta_0} X_i = \frac{2}{9}$. Vanwege de CLT is $\sqrt{n}(\bar{X} - \frac{4}{3})$ asymptotisch $N(0, \frac{2}{9})$ verdeeld. We lossen d uit 4a dus

$$\text{op uit } P_{\theta_0}(\sum x_i > d) = P_{\theta_0}(\sqrt{n}(\bar{X} - \frac{4}{3}) > \sqrt{n}(\frac{d}{n} - \frac{4}{3})) = 0.05.$$

$$(P_{\theta_0}(\sum x_i = d) \rightarrow 0). \text{ Ofwel } \sqrt{n}(\frac{d}{n} - \frac{4}{3}) = 1.65 \cdot \sqrt{\frac{2}{9}}. \text{ Dit geeft:}$$

$$\text{"verwerpen als } \sqrt{n}(\bar{X} - \frac{4}{3}) > 1.65 \sqrt{\frac{2}{9}}$$

4d $P_{\theta_1}(\sqrt{n}(\bar{X} - \frac{4}{3}) > 1.65 \sqrt{\frac{2}{9}}) = P_{\theta_1}(\sqrt{n}(\bar{X} - \frac{3}{2}) > 1.65 \sqrt{\frac{2}{9}} - (\frac{3}{2} - \frac{4}{3})\sqrt{n})$

$$\approx \Phi\left(\frac{1.65 \sqrt{2/3} - (\frac{3}{2} - \frac{4}{3})\sqrt{n}}{\sqrt{n/4}}\right) \approx \Phi(-0.11) \approx 0.54 \quad (\text{want } E_{\theta} X_i = \frac{\theta}{2}, \text{ var}_{\theta} X_i = \frac{1}{4}.)$$